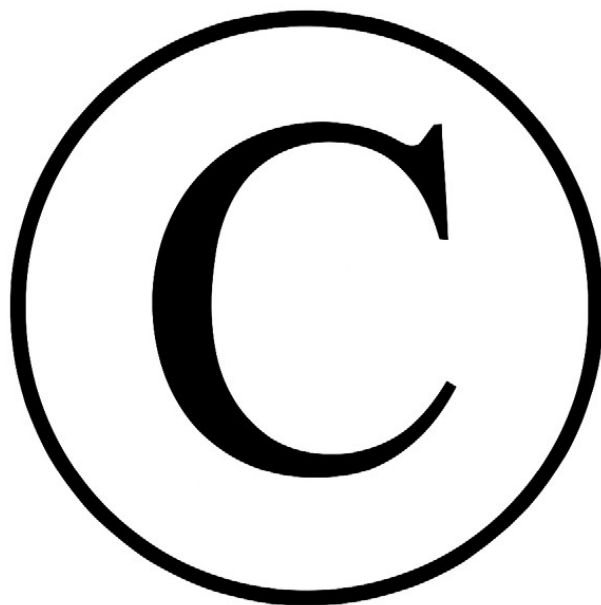

CORSAREN

I dette alfabet over nøgleord i Søren Kierkegaards liv og tænkning står C for Corsaren – 1840'ernes mest frygtede satiriske ugeblad i København, kendt for sine skarpe penne, bidende karikaturer og evne til at gøre selv respekterede skikkelser til genstand for offentlig latter.

I 1845 kunne Søren Kierkegaard ikke dy sig for at ytre i en avisartikel – med en blanding af ironi og udfordring – at bladet endnu aldrig havde rettet sin satire mod ham. Det var som at kaste en handske på gulvet. Redaktøren af Corsaren, Meir Goldschmidt, greb straks chancen, og snart var Søren Kierkegaard fast inventar i bladets tegninger og spidse indlæg. Hans skæve gang, den høje stive flip, den særlige holdning af hovedet, den smalle skikkelse blev gentagne gange gjort til genstand for morskab.

For Kierkegaard blev dette ikke blot et fornærmende kapitel, men en vedvarende personlig belastning. Når han gik på gaden, kunne han høre folk fnise bag ham eller råbe replikker hentet direkte fra Corsaren. Den egentlige smerte, skrev han senere, var ikke selve latterliggørelsen, men at blive reduceret til en fastlåst karikatur – et billede, som ingen længere spurgte, om han selv kunne genkende. Denne erfaring satte sig dybt. I sine senere skrifter udviklede han et langt mere kritisk syn på "offentligheden" og "mængden", som han anså for at være kræfter, der udvisker den enkelte og forvandler levende mennesker til stereotype billeder.

I A–Å-serien står Corsaren som et mørkt punkt – et vendepunkt, hvor det offentlige blik møder den enkeltes sårbarhed. Uden Corsarens latterliggørelse ville Søren Kierkegaards tænkning om mængden, individet og sandheden næppe have fået sin skarpe kant. For ham blev det netop i latterens forvrængning, at alvoren trådte frem – dér, hvor mennesket må vælge, om det vil opløses i mængdens spejlbillede eller træde frem som sig selv.